

## **Seletuskiri „Siseministri 1. jaanuari 2016. a käskkirja nr 1-3/5 „Toetuse andmise tingimused õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamiseks“ muutmise“ juurde**

### **1. Sissejuhatus**

Eelnõuga muudetakse siseministri 1. jaanuari 2016. a käskkirja nr 1-3/5 „Toetuse andmise tingimused õigusrikkumise taustaga noorte tööturule kaasamiseks“ (edaspidi *TAT*). Muudatused tulenevad vajadusest pikendada *TAT*i elluviimise lõpptähtaega kuni 30.09.2021, täpsustada *TAT* elluviimisel tekkinud küsimusi ning võimaldada paindlikumalt ja ressursitõhusamalt muuta *TAT*i lisades 1-4 olevaid vorme.

Käskkirja kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 7 lõike 2 punkti 1 ja § 16 lõike 1 alusel ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse korraldusega, millega kinnitatakse perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste meetmete nimekiri.

Käskkirja eelnõu koostasid Siseministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Margit Tilk (e-post [margit.tilk@siseministeerium.ee](mailto:margit.tilk@siseministeerium.ee), telefon 612 5242) ning korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakonna peaspetsialist Anneli Liblik (e-post [anneli.liblik@siseministeerium.ee](mailto:anneli.liblik@siseministeerium.ee), telefon 612 5038). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Liisa Olesk ([liisa.olesk@siseministeerium.ee](mailto:liisa.olesk@siseministeerium.ee) tel 612 5073).

### **2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs**

Muudatusi tehakse *TAT*-i alljärgnevatel punktides.

**Punktis 1.3.3.** nimetatakse alates 1. aprillist 2020. a rakendusüksuseks Riigi Tugiteenuste Keskus kooskõlas Vabariigi Valitsuse korraldusega, millega kinnitatakse perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste meetmete nimekiri, sest SA Innove struktuurivahendite rakendusüksuse funktsioonid viiakse Riigi Tugiteenuste Keskusesse.

Lisatakse **punkt 1.4.1.10.**, kus sätestatakse, et tegevus on seotud „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ tegevussuuna „Ennetav ja turvaline elukeskkond“ tegevussuunaga 1.1. „Terviklikum ja igapäevane panus põhinev ennetustöö turvalisuse tagamiseks“ (tööversioon).

**Punktis 2.3.1.** täpsustatakse viimast lauset, kus pikendatakse tulemusnäitaja saavutamise tähtaega 30. septembrini 2021.

**Punktis 2.4.1.4.** muudetakse *TAT*-i elluviija (Siseministeeriumi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakond) taotlusel tegevuste elluviimise ajavahemikku 01.07.2015 – 30.09.2021, et kaasata programmi rohkem noori, mis võimaldab saavutada tulemusnäitajate täitmine. Kavandatud muudatus on elluviija kooskõlastanud 23. septembril 2019. a ka *TAT*-i punktis 2.2.2. mainitud juhtrühmaga.

**Punktis 2.4.2.2.** muudatusega sätestatakse, et programmi mõju hinnatakse seisuga 31.12.2018 ja 31.12.2020 ning lõppraport koostatakse 2021. a I poolaastal. Kavandatud muudatus on elluviija kooskõlastanud 23. septembril 2019. a ka *TAT*-i punktis 2.2.2. mainitud juhtrühmaga.

**Punktis 2.4.2.3.** muudetakse TAT-i elluviija (Siseministeeriumi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakond) taotlusel tegevuste elluviimise ajavahemikku 01.01.2016 – 30.09.2021, et läbi viia STEP-programmi mõju hindamine andmete seisuga 31.12.2020 ning koostada nendest andmetest lähtuvalt mõju hindamise lõppraport.

**Punktis 3.** lisatakse uus veerud „sihttase 2021.a“ ja „sihttase 2023.a“.

Väljundnäitaja „Programmi mõju hindamise raportite arv“ 2020. a uus sihttase on 1, sest mõju hindamise lõppraport valmib 2021.a I poolel. Rakenduskava tulemusnäitajasse „Tugimeetmes osalenud NEET noorte (vanuses 15–26) osakaal, kes 6 kuud pärast tegevusest lahkumist on väljunud NEET noore staatusest“ panustab antud TAT osaliselt st rakenduskavas olevasse tulemusnäitaja sihttasemesse (50%) panustavad selle prioriteetse suuna all nii Haridus- ja teadusministeeriumi meetme tegevus 2.7.1 kui ka antud TAT.

**Punktis 5.** pikendatakse tegevuse abikõlblikkuse perioodi 30.09.2021, et läbi viia STEP-programmi mõju hindamine andmete seisuga 31.12.2020 ning koostada nendest andmetest lähtuvalt mõju hindamise lõppraport. Abikõlblikkuse perioodi pikendamine võimaldab täita STEP-programmi aeglasemast käivitumisest ning noorte värbamise keerukusest tingitud hetkel alatäidetud tulemusnäitajad.

Punktides 2., 3. ja 5. kavandatud muudatused on elluviija kooskõlastanud 23. septembril 2019. a ka TAT-i punktis 2.2.2. mainitud juhtrühmaga, kuhu kuuluvad Siseministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti, Tallinna Spordi- ja Noorsooameti, Sotsiaalkindlustusameti, Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Tartu Ülikooli ja Sihtasutus Omanäolise Kooli Arenduskeskuse esindajad.

**Punktis 6.** asendatakse eelarve tabel uue tabeliga, kus on näha ka partneri toetuse ja omafinantseeringu jaotus vastavalt STS § 16 lõike 1 punktile 3.

**Punktides 7.1.3.1.1. ja 7.1.3.2.1.** ühtlustatakse otseste personalikulude ja kaudsete kulude sõnastus Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. aasta määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ kehtiva redaktsiooni sõnastusega.

**Punktis 8.2.** täpsustatakse, et elluviija peab maksetaotlusi rakendusüksusele esitama e-toetuse keskkonna vahendusel, mitte struktuuritoetuse registri kaudu ega rakendusüksuse kehtestatud vormil. Samuti täpsustatakse, et juhul, kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab maksetaotluse esitamist, loetakse maksetaotluse esitamise uueks tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

**Punktides 8.3. ja 8.6.** täpsustatakse väljamaksete prognoosi punkti numeratsiooni, mis muutus punkti võrra väiksemaks seoses punkti 9. alanumeratsiooni muutumisega.

**Punktis 9.1.1** jäetakse välja viited TAT-i lisadele 1 ja 2 ning sätestatakse, et elluviija esitab RA-le kinnitamiseks RA kinnitatud vormi kohase järgmise eelarveaasta tegevuskava ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes ning vabas vormis eelarve seletuskirja. Muudatus tuleneb elluviimise käigus kujunenud RA vajadusest täpsustada ja täiendada vorme paindlikumalt ja ressursitõhusamalt, kui STS-i §-st 13 tulenev TAT-i kooskõlastamise menetlus seda võimaldab, et RA-l ning RÜ-l oleks võimalik saada vajadustele vastavat informatsiooni toetatavate tegevuste elluviimise käigu ja finantsprogressi kohta. Punkti 9.1.1 täiendatakse alapunktiga 9.1.1.1, milles sätestatakse kehtiv praktika, et RA-le esitatud dokumendid kinnitab RA. Samuti

täiendatakse punkti 9.1.1 alapunktiga 9.1.1.2, milles sätestatakse, millised iga-aastase eelarve muudatused ei eelda RA juhi käskkirja muutmist ning alapunktiga 9.1.1.3, mis sätestab 9.1.1.2 kohaselt muudetud tegevuskava, eelarve ja seletuskirja RAle teadmiseks edastamise tähtaja.

**Punkt 9.1.2.** asendatakse uue sisuga, sest tegevuskava, eelarve ja eelarve seletuskirja muutmist reguleerivad lisandunud punktid 9.1.1.2-9.1.1.3. Punktis 9.1.2 sätestatakse, et elluviijal on kohustus esitada RA-le ja RÜ-le teadmiseks eelnevate aastate korrigeeritud eelarve ühe kalendrikuu jooksul alates aasta viimase maksetaotluse väljamaksmisele saatmisest RÜ poolt. Elluviija korrigeerib eelarve tegelike abikõlblike kulutuste summa põhjal ja esitab selle RA-le ja RÜ-le teadmiseks, et neil oleks ülevaade eelarve lõppseisust ja sellest tulenevast eelarve võimalikust ülejäägist, mida saab kasutada järgnevatel aastatel.

**Punkt 9.1.3.** tunnistatakse kehtetuks, sest alla 15% muudetud eelarve esitamist RA-le reguleerib lisandunud punkt 9.1.1.2.

Alates senisest punktist 9.1.3. vähenevad selles peatükis ülejäänud punktide numbrid ühe võrra kuni punktini 9.1.9.

**Punktis 9.1.9.** kustutatakse viide kohustusele järgida riigihangete seadust, sest see on sätestatud STS-is §26.

**Punkt 9.1.10.** tunnistatakse kehtetuks, sest kulu abikõlblikkust tõendavate dokumentide ning muude tõendite säilitamiskohustus tuleb STS-ist 35.

Alates senisest punktist 9.1.10. vähenevad selles peatükis ülejäänud punktide numbrid ühe võrra.

**Punktides 11.2. ja 11.3.** sätestatakse, et seirearuandeid (vahe- ja lõpparuanne) esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu ning täpsustatakse, et juhul, kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab vahearuande tähtaegset esitamist, loetakse uueks vahearuande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist. Samuti täpsustatakse, et vahearuandes kajastatav ehk elluviijalt küsitav teave tuleneb e-toetuse keskkonna vahearuande vormilt ja põhineb RA välja töötatud seirearuande vormil.

**Punktis 11.4.** lühendatakse rakendusüksuse aega seirearuande vormikohasuse ja nõuetekohasuse kontrollimiseks kahekümnelt tööpäevalt viieteistkümnenele ning **punktis 11.6.** sätestatakse, et rakendusüksus annab elluviijale kuni kümme tööpäeva, mitte vähemalt kümme tööpäeva, vahearuandes leitud puuduste kõrvaldamiseks. Muudatused tulenevad korraldusasetuse juhi 5. novembri 2017. a kirjaga nr 9.2-2/1788-1 saadetud suunisest RA-dele tagada seirearuannete esitamine nii, et rakendusüksused jõuaksid andmed struktuuritoetuse registris esitada veebruari lõpuks.

**Punkti 12.4.** muudatusega sätestatakse kehtiv praktika, et RA algatab TAT-i ametliku muutmise pärast seda, kui RÜ, KA ja Rahandusministeerium (RM) on saanud esitada oma esialgse arvamuse ja/või ettepanekud taotletavatele muudatustele. TAT-i muutmise eelnõu kooskõlastatakse vastavalt TAT-i punktile 12.8.

**Punkti 12.6.** muudatusega sätestatakse kehtiv praktika, et RA edastab TAT-i muutmise taotluse alusel koostatud TAT-i muutmise eelnõu RÜ-le, KA-le ja RM-le arvamuse ja täiendusettepanekute saamiseks.

**Punkti 12.7.** muudatusega sätestatakse, et RA otsustab TAT-i ametliku muutmise algatamise peale seda, kui KA ja RM on saanud esitada oma esialgse arvamuse ja/või ettepanekud taotletavatele muudatustele. TAT-i muutmise eelnõu kooskõlastatakse vastavalt TAT-i punktile 12.8.

**Punkti 12.9.** muudatusega sätestatakse, et TAT-i muutmiseks ei loeta punktis 9.1.1 nimetatud järgmise eelarveaasta tegevuskava, eelarve ja eelarve seletuskirja kinnitamist ja muutmist. Seda juhul, kui tegevuskavas kavandatud tegevused ja nende eelarve on kooskõlas TAT-is sätestatuga. Seoses punkti 12.9. muutmisega tunnistatakse kehtetuks punkt 12.10.

**Punkti 13.2.** muudatusega täpsustatakse, et KA teeb finantskorrektsiooni otsuse STS-i § 45 lõike 4 alusel.

Muudetakse **punkti 14.** nimetust, uus nimetus „Vaidluste lahendamine“. **Punkti 14.1.** täiendatakse, et RÜ toimingute või otsuse peale tuleb kuni 31. märts 2020 esitada vaie RÜle. Alates 1. aprillist 2020. a lahendatakse vaidlused Vabariigi Valitsuse seaduse § 101 kohaselt, sest uus RÜ Riigi Tugiteenuste Keskus ning elluvijja Siseministeerium on riigiasutused, kelle õiguslikke vaidlusi kohtus ei lahendata.

Asendatakse **punkt 15.** uue sisuga „Riigiabi“. Muudetakse **punkti 15.1.**, millega sätestatakse, et käesoleva TAT raames antav toetus ei ole riigiabi. Noorte tööturule kaasamise programm on üldist majandushuvi pakkuv sotsiaalvaldkonna teenus, mille puhul leitakse avaliku teenindamise kohustuste täitja (partner) avaliku konkursi teel. Toetuse suurus on objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määratud ning see ei ole suurem, kui avaliku teenindamise kohustuse täitmiseks vajalik. Avalik konkurss korraldatakse läbipaistvalt, kontrollitavalt, proportsionaalselt ja mittediskrimineerival moel ning välditakse konkurentsi kahjustavat huvide konflikti. Avaliku konkursi tulemusel valitakse välja majanduslikult kõige soodsam (või odavam) pakkumine ning partner ei saa toetusega majanduslikku eelist.

Muutub punkti „Rakendussätted“ numeratsioon (uus **punkt 16.**) „Riigiabi“ punkti lisandumise tõttu. Lisatakse **punkt 16.1.**, millega sätestatakse käskkirja rakendamine.

**Lisade loetelus** tunnistatakse kehtetuks lisad 1–4, kuna need sätestatakse Siseministeeriumi välisvahendite osakonna juhataja otsusega. Muudatus on vajalik selleks, et nendes lisades olevaid vorme saaks rakendamise käigus kerkivatest vajadustest lähtuvalt ajakohastada aja- ja ressursitõhusamalt, kui TAT-i lisaks olemine võimaldab.

### **3. Eelnõu terminoloogia**

Käskkirjaga uusi termineid kasutusele ei võeta.

### **4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele**

Eelnõu vastab järgmistele Euroopa Liidu määrustele:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse

- ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1081/2006.

## **5. Käskkirja mõjud**

Eelnõuga tehtavad muudatused tuginevad toetatavate tegevuste elluviimise käigus kujunenud vajadustele ning võimaldavad saavutada tegevustele seatud eesmärgid.

Praegu kehtiva TAT-i lisades 1–4 olevate vormide kehtestamine RA juhi eraldiseisva käskkirjaga vähendab halduskoormust, kuna vormide muutmiseks ei tule edaspidi algatada õigusakti muutmise kooskõlastamist eelnõude infosüsteemis.

## **6. Käskkirja rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud**

TAT-is sätestatud tegevusi rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi ja Eesti riigi vahenditest TAT-i abikõlblike kulude eelarve ulatuses, seega eelnõu rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid.

## **7. Käskkirja jõustumine**

Käskkiri jõustub selle allkirjastamisel.

## **8. Eelnõu kooskõlastamine**

Eelnõu kooskõlastati perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 13 lõike 3 alusel õigusaktide kooskõlastamise infosüsteemis korraldusasutusega (Riigi Tugiteenuste Keskus koos Rahandusministeeriumiga), valdkondlikku komisjoni kuuluva rakendusasutusega (Haridus- ja Teadusministeerium) ning teiste rakendusasutustega, kes vastutavad sama prioriteetse suuna meetme, meetme tegevuse või meetme tegevuste kogumi rakendamise eest (Kultuuriministeerium ja Sotsiaalministeerium), ning rakendusasutustega, kes vastutavad läbivate teemade elluviimise eest ja kelle vastutusala läbiva teema eesmäärke toetatavad tegevused mõjutavad (Sotsiaalministeerium, Riigikantselei ja Rahandusministeerium). Eelnõu saadeti kooskõlastamiseks rakendusüksusele SA Innove ning teadmiseks TAT-i partnerile Sihtasutus Omanäolise kooli Arenduskeskus. Eelnõu kooskõlastati märkusteta.